

|              |                                       |
|--------------|---------------------------------------|
| Kenmerk      | W09.04.0068/V                         |
| Datum advies | 16 maart 2004                         |
| Vindplaats   | Kamerstukken II 2008/09, 31 720, nr 2 |

## Volledige tekst

Samenwerkingsovereenkomst betreffende een civiel globaal satellietnavigatiesysteem (Civil Global Navigations Satellite System) (GNSS) - GALILEO tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, en de Volksrepubliek China; Peking, 30 oktober 2003, met toelichtende nota.

Bij Kabinetsmissive van 18 februari 2004, no. 04.000691, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Buitenlandse Zaken mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt de Samenwerkingsovereenkomst betreffende een civiel globaal satellietnavigatiesysteem (Civil Global Navigations Satellite System) (GNSS) - GALILEO tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, en de Volksrepubliek China; Peking, 30 oktober 2003, met toelichtende nota.

De overeenkomst schept een kader voor samenwerking tussen de Europese Unie en de Volksrepubliek China bij de ontwikkeling van het satellietnavigatiesysteem Galileo. Dit systeem zal, zo is de bedoeling, te zijner tijd het Europese pendant vormen van het Amerikaanse GPS ("Global Positioning System") en het Russische GLONASS. Momenteel verkeert Galileo nog in de ontwikkelingsfase; de planning is dat het systeem in 2008 operationeel zal zijn.

De Raad van State onderschrijft de strekking van de overeenkomst, maar plaatst daarbij de volgende kanttekeningen.

1. De toelichtende nota bij de overeenkomst is zodanig beknopt, dat daaruit niet valt af te leiden hoe de samenwerking past binnen het kader van de beoogde vorm van civiel beheer voor het satellietnavigatiesysteem Galileo, terwijl dit "civiele" systeem zal moeten opereren naast en wellicht in concurrentie met de militair beheerde Amerikaanse en Russische systemen. Tevens ontbreekt in de toelichting een beschouwing waaruit blijkt welke verdragsverplichtingen exclusief rusten op de Europese Gemeenschap en welke (mede) op de lidstaten. Verduidelijkt dient te worden welke concrete verplichtingen het verdrag voor Nederland creëert en welke uitvoeringsmaatregelen op nationaal niveau zijn vereist, welke financiële middelen daarmee gemoeid zijn, welke instanties bij de uitvoering betrokken zullen zijn en in hoeverre hierbij een rol is weggelegd voor het bedrijfsleven of voor (semi-)publieke onderzoeksinstituten. Ook wordt (afgezien van de artikelen 4, tweede lid, en 16, eerste lid, waar dat met zoveel woorden in het verdrag is opgenomen) niet duidelijk in hoeverre de bepalingen van het verdrag, die voor het merendeel in zeer algemene bewoordingen zijn gesteld, nog uitwerking vergen in eventueel te maken nadere afspraken.

De Raad adviseert een en ander in de toelichtende nota te bespreken.

2. Artikel 16, eerste lid, bepaalt dat China via de gemeenschappelijke onderneming Galileo een financiële bijdrage zal verlenen in het Galileo-programma, waarvan het bedrag wordt bepaald in een afzonderlijke overeenkomst. De toelichtende nota meldt in paragraaf 2 dat de Chinese investeringen circa 200 miljoen euro zullen bedragen.

De Raad adviseert in de toelichting aan te geven of de in artikel 16, eerste lid, bedoelde overeenkomst al tot stand is gekomen. Indien dat niet het geval is adviseert hij toe te lichten waarop de verwachting van een bijdrage van 200 miljoen euro is gebaseerd.

De Raad van State geeft U in overweging goed te vinden dat bedoelde Samenwerkingsovereenkomst wordt overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President van de Raad van State

---

### **Nader rapport (reactie op het advies) van 8 september 2008**

1. Aan de opmerkingen van de Raad van State is gevolg gegeven; de toelichtende nota is uitgebreid.

2. De modaliteiten van de Chinese bijdrage zijn in de toelichting nader uitgewerkt.

Ik moge U mede namens mijn ambtgenoot van Verkeer en Waterstaat, verzoeken mij te machtigen gevolg te geven aan mijn voornemen het verdrag vergezeld van de gewijzigde toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen aan de Eerste en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Minister van Buitenlandse Zaken